

KURZ OCEŇOVÁNÍ LESA A ROSTLINSTVA 2024

T2: Tuzemský trh s dřívím a obchodní zvyklosti

Ing. Dalibor Šafařík, Ph.D.

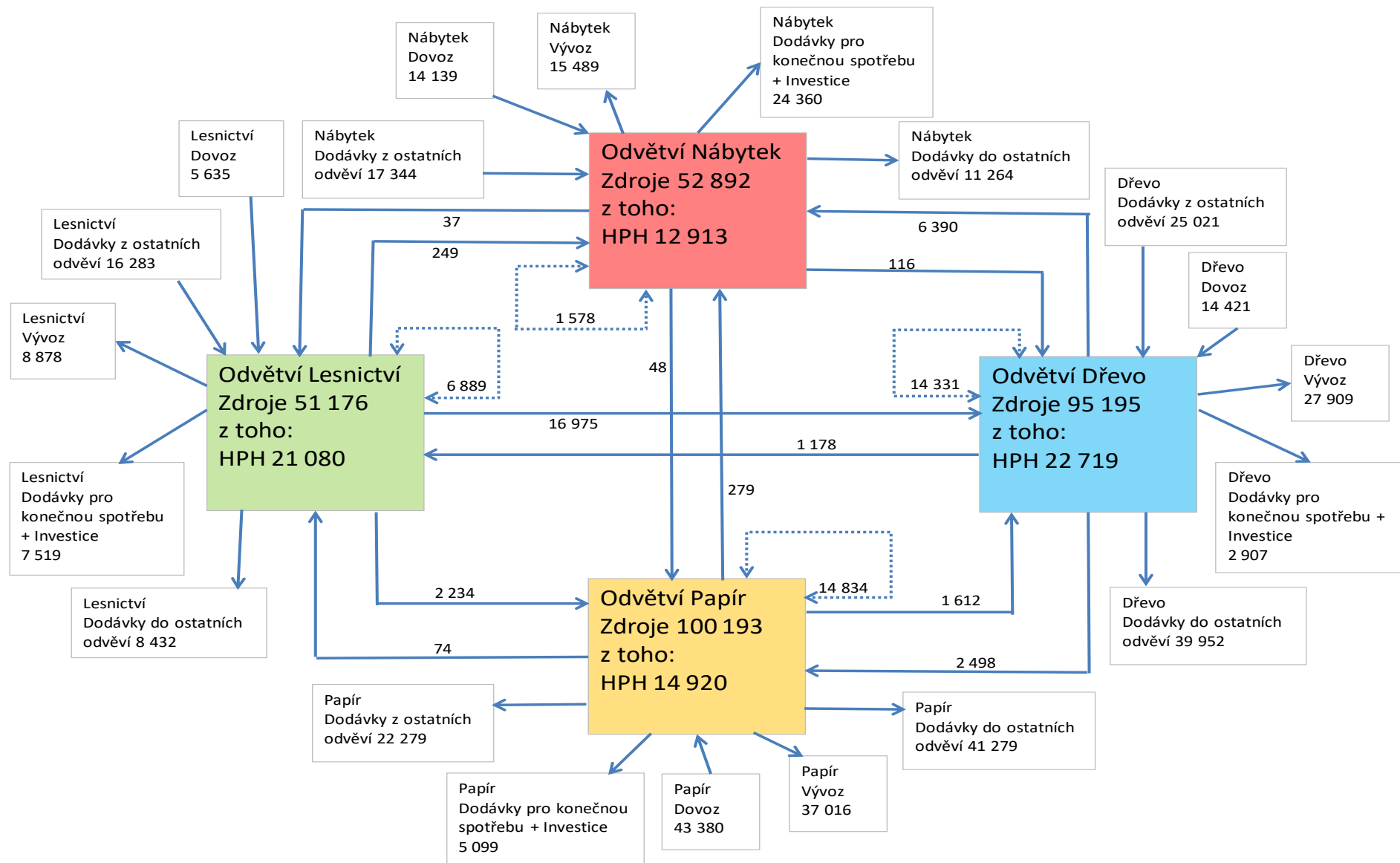
Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky

Toky dřevní suroviny a výrobků ze dřeva

Tuzemský (domácí) trh zahrnuje veškerý odbyt výrobků v daném státě, včetně surového dříví a výrobků z něj.

Toky surovin a výrobků souvisí s evidencí a kontrolou pohybu zboží

Trh dříví je rozčleněn na odbytové oblasti, které nemají pevné hranice. Mění se podle nabídky a poptávky. Dopravní vzdálenosti ovlivňují odbytové oblasti

Způsoby a postupy odbytu

Způsoby odbytu:

- Přímý: centralizované
decentralizované
- Nepřímý: obchodník (velko–maloobchodník)
obchodní zprostředkovatel:
 - obchodní zástupce
 - obchodní makléř
 - komisionář

Způsoby a postupy odbytu

Obchodní podnik - podnik zahraničního obch.
- podnik tuzemského obch.

Maloobchod

Velkoobchod

• Obchodní zprostředkovatel:

- Vlastním jménem komisionář

- Cizím jménem:

stálé obchodní spojení obchodní zástupce

nestálé obchodní spojení makléř

Způsoby a postupy odbytu

Hlavní prodejní techniky jsou:

- Dražba (licitace, prodej nejvyšší ústní nabídce)
- Písemné oznámení (veřejná soutěž, prodej nejlepší písemné nabídce)
- Vypsání subskripce (zejména severské země)
- Volný prodej (dohoda prodávajícího a kupujícího, účast pouze obou stran)
- Prostřednictvím zájmových organizací
- Prodej na základě dlouhodobých smluv o dodávkách

Systemy certifikace lesů a ověřování spotřebitelského řetězce výrobků ze dřeva

Co je to certifikace lesů?

Proces, kdy nezávislá organizace vystaví doklad (certifikát), že hospodaření v lesích probíhá podle předem dohodnutých kritérií trvale udržitelného rozvoje lesů.

Co se certifikuje?

- a) hospodaření v lesích
- b) pohyb dřeva z certifikovaných lesů v rámci spotřebitelského řetězce C – o – C

Systémy certifikace lesů a ověřování spotřebitelského řetězce výrobků ze dřeva

Certifikační systémy: ve světě >50 systémů.

Nejznámějšími jsou:

- Sustainable Forest Initiative (SFI)
- Program for the Endorsement of Forestry Certification (PEFC)
- Forest Stewardship Council (FSC)
- Canadian Standards Association (CSA)
- American Tree Farm System (ATFS)
- Australian Forestry Standard (AFS)

Systémy certifikace lesů a ověřování spotřebitelského řetězce výrobků ze dřeva

Forest Stewardship Council (FSC)

- mezinárodní nevládní nezisková organizace se sídlem v Bonnu
- FSC ČR, o. s. je nevládní, nezisková organizace a český zástupce mezinárodní organizace Forest Stewardship Council (FSC).

Systémy certifikace lesů a ověřování spotřebitelského řetězce výrobků ze dřeva

Lesní certifikací se rozumí **proces kontroly konkrétního lesa za účelem zjištění zda-li je obhospodařován v souladu s ekologickými, sociálními a majetkovými kritérii a požadavky definovanými Českým standardem FSC.**

Tento **certifikát** zákazníkům **zaručuje, že dřevo pochází z šetrně obhospodařovaných lesů. Pro vlastníky lesa je prestižním oceněním přírodě blízkého lesního hospodaření.**

Český standard FSC představuje normativní podklad pro certifikaci lesního hospodaření mezinárodním certifikačním systémem FSC na území ČR.

Systémy certifikace lesů a ověřování spotřebitelského řetězce výrobků ze dřeva

Program for the Endorsement of Forestry

Certification (PEFC):

- nezávislá, nezisková, mezinárodní organizace registrovaná v Ženevě
- představuje rámec pro vytváření a vzájemné uznávání nezávislých národních certifikačních systémů
- Česká republika je jednou z 11 zakládajících zemí, která byla u zrodu Rady PEFC v roce 1999

Systémy certifikace lesů a ověřování spotřebitelského řetězce výrobků ze dřeva

Členem **Rady PEFC** je těchto **34 států**: Austrálie, Belgie, Bělorusko, Brazílie, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Gabon, Chile, Německo, Irsko, Itálie, Kamerun, Kanada, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malajsie, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rusko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Uruguay, USA a Velká Británie.

Systemy certifikace lesů a ověřování spotřebitelského řetězce výrobků ze dřeva

PEFC Česká republika je právnickou osobou, podle ustanovení § 20f a násl. Občanského zákoníku, jako zájmové sdružení právnických osob, zapsané do registru sdružení.

- Cíle:
1. Trvale udržitelné hospodaření v lesích
 2. Účast co největšího počtu vlastníků lesa v procesu certifikace
 3. Dosahování trvalé produkce dříví jako obnovitelného přírodního zdroje
 4. Zajištění ostatních veřejně prospěšných funkcí lesa v zájmu občanů České republiky při současném respektování vlastnických práv

Systémy certifikace lesů a ověřování spotřebitelského řetězce výrobků ze dřeva

Oba systémy FSC a PEFC: celosvětové

Oba systémy: certifikace na hospodaření v lesích a
certifikace C-o-C spotřebitelského řetězce

Rozdílné přístupy vyplývající z rozdílného vzniku obou
systémů

Společné poslání: výrobky ze dřeva z ověřených zdrojů s
TUH

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.995/2010

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.995/2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky (EUTR);

Prováděcí nařízení Komise (EU) č.607/2012, o prováděcích pravidlech pro systém náležité péče a pro četnost a povahu kontrol kontrolních organizací podle nařízení č.995/2010;

Zákon č.289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)

Zákon č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny;

Zákon č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh;

Vyhláška MZe č. 285/2013 Sb., o rozsahu a způsobu předávání informací do centrální evidence hospodářskými subjekty a orgány státní správy v oblasti uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh.

EUTR

Platnost od 3. prosince 2010

Zakazuje uvádět na unijní trh nezákonně vytěžené dřevo a dřevařské výrobky z takového dřeva.

Ukládá těm, kteří mají záměr poprvé uvádět na trh EU dřevo nebo dřevařské výrobky (hospodářské subjekty)“, povinnost provádět tzv. „systém náležité péče“.

Obchodníci“, kteří prodávají nebo nakupují již uvedené dřevo nebo výrobky na trh, musí být schopni identifikovat, odkud dřevo nebo výrobky získali a v případě potřeby, komu je prodali.

Systém náležité péče je založen na systému řízení rizika, složeného ze tří klíčových prvků, kde hospodářský subjekt musí:

- 1.Zabezpečit přístup k základním informacím, mimo jiné o původu dřeva, jeho množství a potvrzení, že dřevo bylo vytěženo zákonným způsobem.
- 2.Disponovat dostatečnými opatřeními k hodnocení rizika výskytu nezákonně vytěženého dřeva v celém řetězci.
- 3.Zmírnit riziko v případě, že bylo identifikováno.

Systém náležité péče

Nařízení č. 995/2010 ukládá hospodářským subjektům (v ČR představované vlastníky pozemků a dřevin na nich rostoucích, pokud jsou předmětem těžby a uvádění na trh, a dovozci ze zemí mimo EU) povinnost založit a udržovat tzv. systém náležité péče.

Tento dokument musí zahrnovat tyto 3 prvky (viz čl. 6 Nařízení):

přístup k informacím, které se týkají dodávek dříví na trh,

posouzení rizik uvedení nezákonně vytěženého dříví nebo dřevařských výrobků z tohoto dřeva na trh,

zmírnění zjištěného rizika v případě, že zjištěné riziko uvedení nezákonně vytěženého dříví nebo dřevařských výrobků z tohoto dřeva na trh není zanedbatelné.

URL: <http://www.uhul.cz/nase-cinnost/eutr/eutr/system-nalezite-pece>

EUDR

Nařízení o odlesňování - EUDR
(The European Union
Deforestation Regulation)

Nové požadavky na společnosti, které
uvádějí, dodávají na trh EU nebo exportují z
EU relevantní komodity a produkty.

Co je nařízení o odlesňování (EUDR)?

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1115 o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie některých komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů (tzv. nařízení o odlesňování), přijaté dne 31. května 2023, klade nové požadavky na společnosti uvádějící a/nebo dodávající na trh EU nebo exportující mimo EU relevantní komodity, kterými jsou **dřevo, kaučuk, skot, kakao, káva, sója a palma olejná**, nebo relevantní produkty, které byly vyprodukovány za jejich použití (např. **pneumatiky, nábytek, čokoláda, kůže, papírové obaly atd.**). Kompletní seznam relevantních produktů obsahuje příloha I předmětného nařízení.

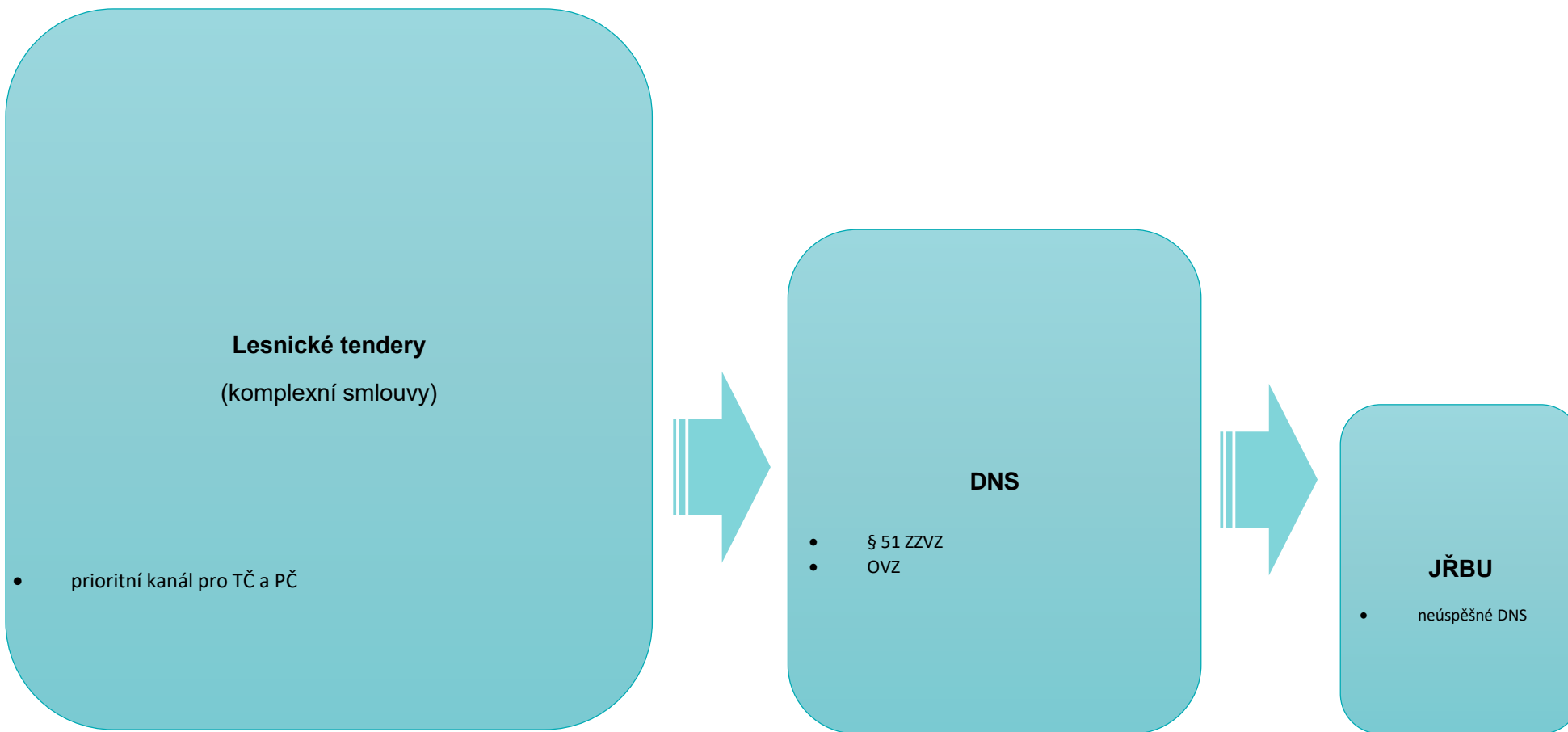
Kterých společností se EUDR bude týkat a od kdy?

EUDR bude mít dopad na každou fyzickou nebo právnickou osobu, která v rámci obchodní činnosti uvádí (dováží) výše uvedené relevantní komodity nebo produkty na trh EU, dodává relevantní komodity nebo produkty na trh EU (k distribuci, spotřebě nebo použití) nebo je z něj vyváží. Bude se tedy týkat velkého množství subjektů.

Na střední a velké podniky v ČR budou v rámci EUDR dopadat nové povinnosti již **od 30. prosince 2024**. Na menší podniky tyto povinnosti pak dopadnou **30. června 2025**.

Metodika porřízení plnění PČ a TČ Obchodní kanály na prodej dříví

Využití zavedeného DNS na PČ a TČ je podmíněno souladem s § 51 ZZVZ a případně zohledněním rizik s tím spojených.

§ 51 ZZVZ: zadavatel nesmí před ukončením zadávacího řízení zahájit veřejnou zakázku s obdobným předmětem plnění, krom nezbytných provozních potřeb a na nezbytně nutnou dobu a rozsah – posuzuje ÚOHS.

Využití **výzev v zavedeném DNS** je možné pouze za předpokladu podpory odpovědného zadávání (OVZ), s aspektem podpory malých a středních podniků, příp. OSVČ, a se zohledněním výše zmíněné podmínky a rizika. Výzvy je třeba s ohledem na výše uvedené racionálně a efektivně nastavit – malé a omezené objemy, kratší přesně specifikované doby, zastropování cen, reakce na aktuální i krizové situace/potřeby, trh ... Administrace výzev v DNS by standardně probíhala na jednotlivých OJ.

V případě, že by výzvy v DNS nebyly úspěšné (tzn. bez nabídek), což by však měl být ojedinělý jev, lze v souladu se ZZVZ užit pouze **JŘBU**. Administrace JŘBU by pak probíhala na OdVZ (Ř LČR), nikoliv již na jednotlivých OJ.

Obchodní kanály na prodej dříví

Obchodní kanály využívané Lesy ČR na prodej dříví

- Komplexní zakázky
- Aukce nastojato
- Přímý prodej
- Samovýroby

Obchodní kanály na prodej dříví

Komplexní zakázka

- Smluvní partneři pro Lesy ČR zajišťují pěstební a těžební činnost a současně nakupují vytěžené dříví tzv. při pni. To znamená, že těžbu a prodej dříví zajišťují a organizují na své náklady.
- Komplexní smlouvy jsou uzavírány na základě výsledků zadávacích řízení dle zákona o zadávání veřejných zakázek (zákon č. 137/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- Smlouvy se uzavírají na dobu 5 let v tzv. senátním systému
- Velikost zakázky cca 5 000 – 80 000 m³/ rok
- Zakázka je vázána na konkrétní území
- Soutěž se koná elektronicky 1x za rok na 1/5 území

Obchodní kanály na prodej dříví

Aukce nastojato

- Aukce nastojato (na pni) představuje v době kontraktace nevytěžené dříví
- Prodej probíhá formou elektronické aukce
- Nutná příprava porostu měřením nastojato a podrobný popis v nabídkovém listu
- Kompletní výrobu dříví, těžbu,... provádí na své náklady a riziko smluvní partner, vítěz aukce
- Jedná se o dříví nabízené v aukcích po jednotlivých porostech
- Rozsah jedné aukce je cca 50 – 1 500 m³
- Průměrná doba trvání kontraktu je cca 3 měsíce
- Aukce se koná elektronicky 1x za týden

Obchodní kanály na prodej dříví

Přímý prodej

- Prodej vyrobeného dříví zpracovatelům
- Těžbu a výrobu po odvozní cestu zajišťuje podnik Lesy ČR
- Dodavatele služeb musí Lesy ČR ze 2/3 vysoutěžit veřejnou zakázkou, z 1/3 podnik disponuje vlastní zpracovací kapacitou (stroje a zaměstnanci)
- Prodej dříví nepodléhá legislativě o veřejné zakázce, odpovědnost za svěřený majetek a péče řádného hospodáře
- Ceny jsou sjednávány na kalendářní čtvrtletí
- Smlouvy na prodej dříví jsou kvartální, roční a tříleté

Obchodní kanály na prodej dříví

Samovýroby

- Prodej dříví fyzickým osobám, obyvatelstvu na otop
- Těžbu a výrobu si zajišťuje na své riziko a náklady kupující
- V prodeji souše, zlomy, ... na vhodných lokalitách
- Rozsah jednoho případu cca 5-30 m³
- Stromy k těžbě jsou předem vyznačeny
- Zájem obyvatel je odvislý od lokalit (okolí měst, hory)

Obchodní kanály na prodej dříví

Srovnání obchodních kanálů z pohledu kompetence a odpovědnosti smluvních stran

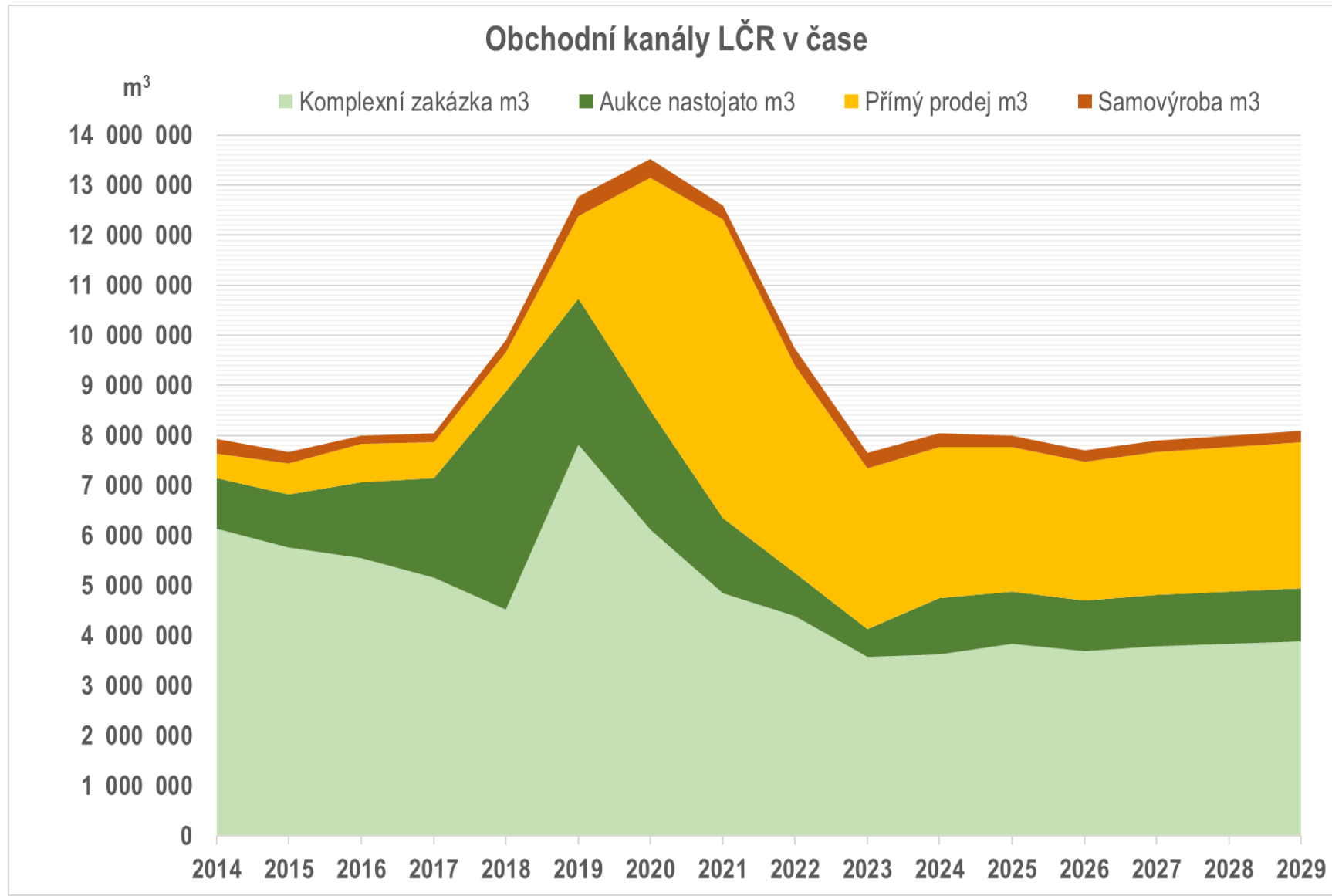

Obchodní kanály na prodej dříví

Klady a zápory obchodních kanálů na prodej dříví u LČR

obchodní kanál	klady	zápory
komplexní zakázka	<ul style="list-style-type: none">- dlouhodobý kontrakt - stabilita- cena vzniká soutěží- ekonomická efektivita	<ul style="list-style-type: none">- složitost systému- úprava ceny dříví a služeb v průběhu 5 let- režim zákona o veřejných zakázkách- reakce na změnu zadání zakázky a kalamitu
aukce nastojato	<ul style="list-style-type: none">- ekonomická efektivita- průběžná nabídka pro velký počet zájemců- předmět prodeje je předem známý a neměnný - vyznačené stromy- nejnižší korupční potenciál	<ul style="list-style-type: none">- dobře funkční jen v obdobích poptávky po dříví- pracnost měření porostů, příprava nabídek
přímý prodej	<ul style="list-style-type: none">- celý proces výroby a prodeje je pod kontrolou správce lesa- rychlá reakce na situaci na trhu- rychlá reakce na kalamitu	<ul style="list-style-type: none">- znehodnocení dříví skladováním- riziko krádeží dříví- horší ekonomická efektivita- nejvyšší korupční potenciál u prodeje dohodou
samovýroby	<ul style="list-style-type: none">- uspokojí potřeby obyvatel- zajištění komerčně neatraktivních těžeb	<ul style="list-style-type: none">- administrativní pracnost na 1 m³- náročnost na kontrolu provedení

Obchodní kanály na prodej dříví

Českomoravská komoditní burza Kladno

Českomoravská komoditní burza Kladno působí dvě desítky let jako organizátor burzovních trhů s energetickými, průmyslovými a agrárními komoditami v České republice. Je centrálním tržním místem pro obchodování dodávek elektřiny a zemního plynu pro konečné zákazníky a významným tržním místem pro obchodování dříví. Využitím svého obchodního systému založeného na burzovních pravidlech, uzancích a algoritmech burza generuje bezpečné prostředí pro organizované obchodování komodit v České republice.

Dřevařská burza

Průmyslové komodity

Energetická burza

Burza odpadů

Agrární sekce

Českomoravská komoditní burza Kladno

DŘEVAŘSKÁ BURZA

Dřevařská burza je označením pro burzovní trh s dřívím organizovaný Českomoravskou komoditní burzou Kladno. Trh byl otevřen **v srpnu 2005**, v roce 2020 jej burza významně inovovala, zjednodušila a kapacitně rozšířila přechodem obchodování na **elektronický aukční systém**.

Na Dřevařské burze se obchoduje v souladu s Doporučenými pravidly pro měření a třídění dříví v České republice s **jehličnatým a listnatým dřívím I. až VI. jakostní třídy**.

SVOL Obchodní, s.r.o.

Služby

SVOL obchodní s.r.o. vytváří, pro nestátní vlastníky lesů, nejvhodnější podmínky pro obchodování s dřevní hmotou. Klademe důraz na transparentnost prodeje dříví a vhodnou logistiku (vlastníme certifikát PEFC C-o-C).

[Úvod](#) [Služby](#) [Aktuality](#) [Kontakt](#)

Obchod se dřívím pro
členy SVOL

Obchod pro ostatní
vlastníky lesů

Poradenská a konzultační
činnost

Vzdělávání a lektorská
činnost

Zprostředkování
veřejných trhů

Zavolejte nám

Ing. Petr Král
739 547 549

Ing. Lukáš Tobola
606 646 979

**SPECIALIZUJEME SE
NA PRODEJ DŘÍVÍ**

Napište nám

KONTAKTNÍ FORMULÁŘ

● MENDELU
● Lesnická
● a dřevařská
● fakulta

Otázky

1. Charakterizujte hlavní způsoby prodeje a prodejní techniky v praxi obchodu se surovým dřívím .
2. Popište tržní principy certifikace hospodaření v lesích a spotřebitelského řetězce.
3. Jaké povinnosti ukládá EUTR a EUDR?
4. Popište hlavní obchodní kanály a metody uvádění surového dříví na trh používané u Lesů ČR, s.p.
5. Pozice ČMKB a SVOL Obchodní, s.r.o. na trhu se surovým dřívím?